

นมัสการพระรัตนตรัย

โย โส ณะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
พระองค์ใด, เป็นพระอรหันต์, ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง,

สะวากขาโต เยนะ ณะคะวะตา ธัมโม, พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มี
พระภาคเจ้า พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว.

สุปฏิปันโน ยัสสะ ณะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, พระสงฆ์สาวกของ
พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ปฏิบัติดีแล้ว

ตัมมะยัง ณะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิมะหิ สักกาเรหิ ยะถา
ระหัง อาโรปีเตหิ อะภิปุชชะยามะ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชาอย่างยิ่ง, ซึ่ง
พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น, พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ ด้วย
เครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้ อันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร,

สาธุ โน ภันเต ณะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ, ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ,
พระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์
ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย,

ปัจฉิมา ชะนะตานุกัมปะมานะสา, ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่
พวกข้าพเจ้า อันเป็นชนรุ่นหลัง,

อิมะ สักกาเร ทุคคะตะปะณณาการะภูเต ปฏิกคัณหาตุ. ขอพระผู้มี
พระภาคเจ้าจงรับเครื่องสักการะอันเป็นบรรณาการของคนยากทั้งหลาย
เหล่านี้,

อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ, เพื่อประโยชน์ และความสุข
แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ณะคะวา, พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระ
อรหันต์, ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

พุกธัง ณะคะวันตัง อะภิวาเทมิ. ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน. (กราบ)

สวากขาโต ณะคะวะตา ธัมโม, พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว.

ธัมมัง นะมัสสามิ. ข้าพเจ้า นมัสการพระธรรม. (กราบ)

สุปะฏิปันโน ณะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว.

สังฆัง นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์. (กราบ)

ทำวัตรเช้า

(**หันทะ มะยัง พุกธัสสะ ณะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส**)

นะโม ตัสสะ ณะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า, พระองค์นั้น. **อะระหะโต,** ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส, **สัมมาสัมพุกธัสสะ.** ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง. (๓ ครั้ง)

(**หันทะ มะยัง พุกธาภิฏติง กะโรมะ เส**)

โย โส ตะถาคะโต, พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด, **อะระหัง,** เป็นผู้ไกลจากกิเลส, **สัมมาสัมพุทโธ,** เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง, **วิชชา จะระณะสัมปันโน,** เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจะระณะ, **สุคะโต,** เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี, **โลกะวิฑู,** เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง, **อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสารถิ,** เป็นผู้สามารถฝึกบรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า, **สัตถา เทวะมะนุสสาณัง,** เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย, **พุทโธ,** เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม, **ณะคะวา,** เป็นผู้มีความจำเริญจำแนกธรรม สั่งสอนสัตว์,

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรัหมะกัง, สัสสะมะณะ พราหมณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตวา ปะ

เวทสิ. พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วย พระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว, ทรงสอนโลกนี้พร้อมทั้งเทวดา, มาร พรหม, และ หมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์, พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม, โย ธัมมัง เทเสสิ, พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ได้ทรงแสดงธรรมแล้ว, อากิ กัลยาณัง, ไพเราะในเบื้องต้น, มัชฌเมกัลยาณัง, ไพเราะในท่ามกลาง, ประริ โยसानะกัลยาณัง, ไพเราะในที่สุด, สาดถัง สะพยัญชนะนัง เกวะละปะ ริปัญณัง ประริสุทถัง พรหมะจะริยลัง ปะกาเสสิ, ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ บริสุทธี บริบูรณ์ สิ้นเชิง, พร้อมทั้ง อรรถะ พร้อมทั้งพยัญชนะ, ตะมะหัง ภาคะวันตัง อะภิปุชชะยามิ, ข้าพเจ้า บูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น, ตะมะหัง ภาคะวัน ตัง สิริสะ นะ मामิ, ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ด้วย เคารพเกล้า. (กราบ)

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิกุตัง กะโรมะ เส)

โย โส สวากขาโต ภาคะวะตา ธัมโม, พระธรรมนั้นใด, เป็นสิ่งที่ พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว, สันทิฏฐิโก, เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ ฟังเห็นได้ด้วยตนเอง, อะกาลิโก, เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่ จำกัดกาล, เอหิ ปัสสิโก, เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า “ท่านจงมาดูเถิด”, โอ ปะนะยิโก, เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว, ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ, เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน, ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชชะยามิ, ข้าพเจ้าบูชา อย่างยิ่ง เฉพาะพระธรรมนั้น, ตะมะหัง ธัมมัง สิริสะ นะ मामิ, ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้น ด้วยเคารพเกล้า. (กราบ)

(หันทะ มะยัง สังฆาภิกุตัง กะโรมะ เส)

โย โส สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระ ผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว, อุกุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว, ญายะปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระ

ภาคเจ้าหมื่นไต่, ปฏิบัติเพื่อรัฐธรรมนูญเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว, สามิจิ
ปะฏิบันโน ภาวะวะโต สาวะกะ สังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
หมื่นไต่, ปฏิบัติสมควรแล้ว, ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ, จัตตารี ปุริสะ
ยุดานิ อัญญะปุริสะ ปุคคะลา, คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘
บุรุษ, เอสะ ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ, นั้นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า, อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา,
ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ, ทักขิเนยโย, เป็น
ผู้ควรรับทักษิณาทาน, อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำ
อัญชลี, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ, เป็นเนืองนาบุญของโลก, ไม่
มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า, ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ, ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง
เฉพาะพระสงฆ์หมื่นนั้น, ตะมะหัง สังฆัง สิริสา นะมามิ, ข้าพเจ้านอบน้อม
พระสงฆ์หมื่นนั้น ด้วยเศียรเกล้า. (กราบ)

(หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ สังเวคะ
ปะริกิตตะนะปาฐัญจะ ภาณามะ เส)

พุทโธ สุสุทโธ ภาวะรุธา มะหังณะโว, พระพุทธรเจ้า ผู้บริสุทธ์ มี
พระกรุณาจุฬามหรรณพ, โยจันตะสุทฐัพพะระญาณะโลจะโน, พระ
องค์ใด มีตาคือญาณอันประเสริฐ หมดจดถึงที่สุด, โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสสะ
ฆาตะโก, เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป และอุปกิเลสของโลก, วันทามิ พุทธัง อะหะ
มาทะเรนนะ ตัง, ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธรเจ้า พระองค์นั้น โดยใจเคารพเอื้อ
เพื่อ, ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน, พระธรรมของพระศาสดา สว่างรุ่ง
เรืองเปรียบดวงประทีป, โย มัคคะปากามะตะเกทะภินนะโก, จำแนก
ประเภทคือ มรรค ผล นิพพาน, ส่วนใด, โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตตะทีปะ
โน, ซึ่งเป็นตัวโลกุตตะระ, และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตะระนั้น, วันทามิ
ธัมมัง อะหะมาทะเรนนะ ตัง, ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดยใจเคารพเอื้อ
เพื่อ, สังโฆ สุขเขตตา ภายะติเขตตะสัจญญิตโต, พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่ง
ใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย, โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพระโก, เป็นผู้
เห็นพระนิพพาน, ตรัสรู้ตามพระสุคต, หมื่นไต่, โลลัปปะหิโน อะริโย

สุเมธะโส, เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล, เป็นพระอะริยะเจ้า มีปัญญาดี, วันทา
มิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง, ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่ นั้น โดยใจเคารพ
เอื้อเฟื้อ, อิจเจวะเมกัันตะภิปุชชะเนยยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสัง
ชะตัง, ปุญญัง มะยายัง มะมะ สัพพูปัททะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะ
ภาวะสิทธิยา, บุญใด ที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ ซึ่งวัตถุสาม, คือพระรัตนตรัย อัน
ควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว, ได้กระทำแล้ว เป็นอย่างยิ่ง เช่นนี้, ขออุปัชฌะ
ทังหลาย จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย, ด้วยอำนาจความสำเร็จ อันเกิดจากบุญ
นั้น.

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปันโน, พระตถาคตเจ้า เกิดขึ้นแล้ว ใน
โลกนี้, อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ, เป็นผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระ
องค์เอง, ธัมโม จะ เทสิโต นียยานิโก, และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรม
เครื่องออกจากทุกข์, อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก, เป็นเครื่องสงบกิเลส,
เป็นไปเพื่อปรินิพพาน, สัมโพธะคามิ สุคะตูปะเวทิตโต, เป็นไปเพื่อความรู้อัน
พร้อม เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ, มะยันตัง ธัมมัง สุตวา เอวัง
ชานามะ, พวกเรา เมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว, จึงได้รู้อย่างนี้ว่า,ชาติปิ ทุกขา,
แม้ความเกิด ก็เป็นทุกข์, ชะราปิ ทุกขา, แม้ความแก่ ก็เป็นทุกข์, มะระณัม
ปิ ทุกขัง, แม้ความตาย ก็เป็นทุกข์, โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุ
ปายาสาปิ ทุกขา, แม้ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความ
ไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์, อปัยเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,
ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์, ปิเยหิ วิปะโยโค
ทุกโข, ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์, ยัมปิจจัน
หะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง, มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์,
สังขิตเตนะ ปัญญาปาทานักขันธา ทุกขา, ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธ์ทั้ง ๕
เป็นตัวทุกข์, เสยยะถิทัง, ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ, รูปุปาทานักขันโธ, ขันธ์อัน
เป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือรูป, เวทนะอุปาทานักขันโธ, ขันธ์อันเป็นที่ตั้ง
แห่งความยึดมั่น คือเวทนา, สัญญาอุปาทานักขันโธ, , ขันธ์อันเป็นที่ตั้งแห่ง
ความยึดมั่น คือสัญญา, สังขารูปาทานักขันโธ, , ขันธ์อันเป็นที่ตั้งแห่ง

ความยึดมั่น คือสังขาร, วิทยญาณูปาทานักขันโธ, , ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่ง
ความยึดมั่น คือวิทยญาณ, เยสัง ปริญญาเย, เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้
อุปาทานชั้น เหล่านี้เอง, ธรรมาโน โส ภาคะวา, จึงพระผู้มีพระภาคเจ้า
นั้น เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่, เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเหติ, ย่อมทรงแนะนำ
สาวกทั้งหลาย เช่นนี้ เป็นส่วนมาก, เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภาคะวะโต
สาวะเกสุ อะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ, อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มี
พระภาคเจ้านั้น, ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย, ส่วนมาก, มีส่วนคือการ
จำแนกอย่างนี้ว่า, รูปัง อะนิจจัง, รูปไม่เที่ยง, เวทนา อะนิจจา, เวทนาไม่
เที่ยง, สัญญา อะนิจจา, สัญญา ไม่เที่ยง, สังขารา อะนิจจา, สังขารไม่
เที่ยง, วิทยญาณัง อะนิจจัง, วิทยญาณไม่เที่ยง, รูปัง อะนัตตา, รูปไม่ใช่ตัว
ตน, เวทนา อะนัตตา, เวทนาไม่ใช่ตัวตน, สัญญา อะนัตตา, สัญญาไม่
ใช่ตัวตน, สังขารา อะนัตตา, สังขารไม่ใช่ตัวตน, วิทยญาณัง อะนัตตา,
วิทยญาณ ไม่ใช่ตัวตน, สัพเพ สังขารา อะนิจจา, สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่
เที่ยง, สัพเพ รัมมา อะนัตตาติ, ธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่ใช่ตัวตน ดังนี้.
เต มะยัง โอตินณามะหะ, พวกเราทั้งหลาย เป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว,
ชาติยา ชะรามะระณนะ, โดยความเกิด ความแก่ และความตาย, โสเกหิ
ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ, โดยความโศก ความรำไร
รำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ทั้งหลาย, ทุก
โขติณณา, เป็นผู้ถูกความทุกข์ หยั่งเอาแล้ว, ทุกขะปะเรตา, เป็นผู้มีความ
ทุกข์ เป็นเบื้องหน้าแล้ว, อับเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ
อันตะกิริยา ปัญญาเยถาติ, ทำไฉน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้, จะ
พึงปรากฏชัด แก่เราได้, จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง อุทิสสะ อะ
ระหันตัง สัมมาสัมพุทฺธัง, เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้
ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง, แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระ
องค์นั้น, สัทธา อะคารัสมา อะนะคาริยัง ปัพพะชิตา, เป็นผู้มีความศรัทธา ออก
บวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องกับด้วยเรือนแล้ว, ตัสมิง ภาคะวะติ พรัหมะจะริยัง
จะรามะ, ประพฤติอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,

ภิกขุหนึ่ง ลิกขาสาชีวะสะมาปันหา, ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่อง
เลี้ยงชีวิต ของภิกษุทั้งหลาย, ตัง โน พรหมะ จะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ
ทุกขกัณฑ์ธัสสะ อันตะกิริยาเยะ สังวัตตะตุ. ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้ง
หลายนั้น, จงเป็นไปเพื่อการทำให้สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้เทอญ.

ตั้งขะณิกะปัจจะเวกขะณะปาฐะ

(หันทะ มะยัง ตังขะณิกะ ปัจจะเวกขะณะปาฐัง ภาณามะ เส)

ปะฏิสังขา โยนิโส จีวะรัง ปะฏิเสวามิ, เราย่อมพิจารณาโดยแยก
กายแล้ว, จึงนุ่งห่มจีวร, ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิมาตายะ, เพียงเพื่อบำบัด
ความหนาว, อุณหัสสะ ปะฏิมาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน, ทังสะมะ
กะสะวาตาดะปะสิริงสะปะสัมผัสสาหนัง ปะฏิมาตายะ, เพื่อบำบัดสัมผัส
อันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย, ยาวะเทวะ
หิริโกปิณะปะฏิจฉาทะหนัตถัง, และเพียงเพื่อปกปิดอวัยวะอันให้เกิดความ
ละอาย.

ปะฏิสังขา โยนิโส ปิณฑปาตัง ปะฏิเสวามิ, เราย่อมพิจารณาโดย
แยกกายแล้วฉันบิณฑบาต, เหวะ ทะวายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อความ
เพลิดเพลินสนุกสนาน, นะ มะทายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อความเมามันเกิด
กำลังพลังทางกาย, นะ มัณฑะนายะ, ไม่ใช่เป็นไปเพื่อประดับ, นะ วิภูสะ
นายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อตกแต่ง, ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ จูติยา, แต่
ให้เป็นไปเพียงเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้, ยาปะนายะ, เพื่อความเป็นไป
ได้ของอรรถภาพ, วิหิงสุปะระติยา, เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทาง
กาย, พรหมะจะรียานุคคะหายะ, เพื่ออนุเคราะห์แก่การประพฤติ
พรหมจรรย์, อิติ ปุราณัญจะ เวทะหนัง ปะฏิหังขามิ, ด้วยการทำอย่างนี้,
เราย่อมระงับเสียได้ซึ่งทุกขเวทนาเก่า คือความหิว, นะ วัณฺเฏจะเวทะหนัง นะ
อุปปาเทสสามิ, และไม่ทำทุกขเวทนาใหม่ให้เกิดขึ้น, ยาตรา จะ เม
กะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโร จาติ, อนึ่ง ความเป็นไปโดย

สะดวกแห่งอรรถภาพนี้ด้วย, ความเป็นผู้หาโทษมิได้ด้วย และความเป็นอยู่ โดยผาสุกด้วย, จักมีแก่เรา ดังนี้

ปะฏิสังขา โยนิโส เสนาสะนัง ปะฏิเสวามิ, เราย่อมพิจารณาโดย แยกกายแล้วใช้สอยเสนาสนะ, ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพียง เพื่อบำบัดความหนาว, อุณหัสสะ ปะฏิฆาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน, ทังสะมะกะสะวาตาคะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิฆาตายะ, เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย, ยาวะเทวะ อุตฺตปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานารามัตถัง, เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดินฟ้าอากาศ, และเพื่อความเป็นผู้ยินดีในที่ หลีกเร้นสำหรับภาวณา.

ปะฏิสังขา โยนิโส คิลานะปัจจะยะเภสัชชะปะริกขารัง ปะฏิเสวามิ, เราย่อมพิจารณาโดยแยกกายแล้ว, บริโภคเภสัชบริวารอันเกื้อกูลแก่คนไข้, ยาวะเทวะ อุปันหนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะหนานัง ปะฏิฆาตายะ, เพียงเพื่อบำบัดทุกขเวทนา อันบังเกิดขึ้นแล้ว มีอาพาธต่าง ๆ เป็นมูล, อพฺยาปัชฌะ ประระมะตายาติ, เพื่อความเป็นผู้ที่ไม่มีความเบียดเบียน เป็นอย่างยิ่ง, ดังนี้

ปัตติทานะคาถา

(หันทะ มะยัง ปัตติทานะ คาถา โย ภาณามะ เส)

ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสินี, ทวยเทพเหล่าใดที่อยู่ประจำในวิหาร, ภูเป ฆะเร โพรธิมะเร ตะหิง ตะหิง,อันเป็นสถานปฐนีย มีสถูปและต้นโพธิ์ในที่นั้น ๆ, ตา รัมมะทาเนนะ ภาวันตุ ปุชิตา, อันเราทั้งหลายได้บูชาแล้วด้วยธรรมทาน, โสติดิง กะโรนเตระ วิหาระมัททะเล, จงบริบาลในวิหารมณฑลนี้ให้ถึงความสวัสดิ, เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ ภิกขะโว, พระภิกษุทั้งหลาย, ผู้เป็นเถระและปานกลาง อีกทั้งยังใหม่, สารา มิกา ทานะปะตี อุปาสะกา, อุบาสกอุบาสิกาผู้เป็นเจ้าของทานใด, พร้อม

ทั้งคนใช้ประจำอาราม, คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อีสสะรา, ชนเหล่า
ใดที่เป็นชาวบ้านชาวนิคมและชาวเมือง, พร้อมทั้งผู้รุ่งเรืองมีอิสระ, สัป
ปาณะภูตา สุขิตา ภาวันตุ เต, ขอชนเหล่านั้นจงได้รับความสุขโดยทั่วกัน,
ชะลาพูชา เยปิ จะ อัททะสัมภะวา, สัตว์เหล่าใดที่เกิดในครรภ์ด้วย, เกิด
ในฟองไข่ด้วย, สังเสทะชาตา อะถะโวปะปาติกา, เกิดในถ้ำไคลด้วย,
เกิดผุดขึ้นด้วย, นียยานิกัง รัมมะวะรัง ปะฏิจจะ เต, สัตว์เหล่านั้นแม่
ทั้งปวง, ได้อาศัยธรรมอันประเสริฐซึ่งเป็นเครื่องนำออกจากทุกข์, สัพเพปิ
ทุกข์สสะ กะโรนตุ สังชะยัง, จงกระทำความสิ้นไปแห่งทุกข์, ฐาตุ จิรัง
สะตัง รัมโม รัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา, ขอธรรมของสัปบุรุษทั้งหลาย,
จงตั้งอยู่ตลอดกาล, และเหล่าชนผู้ทรงธรรมจำดำรงอยู่นาน, สังโฆ โหตุ
สะมัคโค วะ อัดถายะ จะ หิตายะ จะ, ขอพระสงฆ์จึงมีความพร้อม
เพรียงกัน, ในอันทำซึ่งประโยชน์และสิ่งอันเกื้อกูล, อัมเห รักขะตุ สัมรัมโม
สัพเพปิ รัมมะจาริโน, ขอพระสังฆธรรมจงรักษาข้าพเจ้าทั้งหลาย, ผู้มีปรกติ
ประพฤติธรรม, แม่ทั้งปวง, วุฑฒิัง สัมปาปุณเณยามะ รัมเม อะริยัปป
ปะเวทิตะ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ฟังถึงความเจริญในธรรมที่พระอริยะเจ้า
ประกาศไว้แล้ว, ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน พุทธะสาสะเน, แม่
สัตว์ทั้งปวงจงเป็นผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา, สัมมา ธารัง ปะเวจันโต
กาเล เทโว ปะวัสสะตุ, วุฑฒิภาวายะ สัตตาทัง สะมิทัง เหตุ เมทะ
นิง, ฝนจงเพิ่มให้อุทกธารตกต้องในกาลโดยชอบ, ยังเมทนีดลให้สำเร็จ
ประโยชน์, เพื่อความเจริญแก่สัตว์ทั้งหลาย, มาตา ปิตา จะ อัดระชัง นิจจัง
รักขันติ ปุตตะกัง, เอวัง รัมเมนะ ราชานो ปะชัง รักขันตุ สัพพะทา
มารดาบิดาย่อมรักษาบุตรน้อยที่เกิดในตนฉันใด, ขอพระราชาทั้งหลาย, จง
รักษาประชาราษฎร์โดยชอบธรรมในกาลทั้งปวง, ฉนนันเทอญ ฯ

ทำวัตรเย็น

(หันทะ มะย้ง พุทธานุสสະตินะย้ง กะโรมะ เส)

ตั้ง โข ปะนะ ภาคะวันตัง เอวัง กัลยาโณ กิตติสัทโท อัมภุค
คะโต, ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ได้ฟังไปแล้วอย่างนี้
ว่า, อิติปิ โส ภาคะวา, แม้เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น,
อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส, สัมมาสัมพุทธโ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระ
องค์เอง, วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจะระณะ,
สุคะโต, เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี, โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง, อะนุต
ตะโร ปุริสัทธัมมะสารถิ, เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มี
ใครยิ่งกว่า, สัตถา เทวะมะนุสสาหนัง, เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์
ทั้งหลาย, พุทโ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม, ภาคะวาติ, เป็นผู้มีความ
จำเริญ จำแนกธรรม สั่งสอนสัตว์ ดังนี้.

(หันทะ มะย้ง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส)

พุทธะวาระหันตะวะระตาทีคุณาภियุตโต, พระพุทธเจ้า ประกอบด้วย
ด้วยคุณ มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ เป็นต้น, สุทธาภิญญาณะกะรุณาหิ
สะมาคะตัตโต, มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ และพระกรุณาอัน
บริสุทธิ์, โปเธสิ โย สุขะนะตัง กะมะลังวะ สุโร, พระองค์ใด ทรงกระทำชน
ที่ดีให้เบิกบาน ดุจอาทิตย์ทำบ่าวให้บาน, วันทามะหัง ตะมะระณัง สีระสา
ชิเนนทัง, ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลส พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า,
พุทโ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง, พระพุทธเจ้าพระองค์
ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย, ปะฐะมานุสสະติฏฐาหนัง
วันทามิตัง สีเรนะหัง, ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้ง
แห่งความระลึก องค์ที่หนึ่งด้วยเศียรเกล้า, พุทธัสสาหัสสะมิ ทาโส วะ
พุทโ เม สามิกิสสะโร, ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า, พระพุทธเจ้า
เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า, พุทโ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิ
ตัสสะ เม, พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่

ข้าพเจ้า, พุทธสาหัง นียยาเทมิ สรรีรัฐชีวิตัญจิทัง, ข้าพเจ้ามอบกาย
ถวายชีวิตนี้ แต่พระพุทฺธเจ้า, วันทันทอทัง จะริสสามิ พุทธเสวะ
สุโพธิตัง, ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติดตามซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทฺธ
เจ้า, นัตถิ เม สรรณัง อัญญัง พุทฺโธ เม สรรณัง ะรัง, สรรณะอื่นของ
ข้าพเจ้าไม่มี, พระพุทฺธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า, เอเตนะ
สัจจะวัชเชนะ วัตฺตเมยยัง สัตถุ สาสะเน, ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ข้าพเจ้า
พึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา, พุทฺธัง เม วันทมาเนนะ ยัง
ปญฺญัง ปะสุตัง อิธะ, ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทฺธเจ้า ได้ชวนชวายนบุญใด
ในบัดนี้, สัพเพปิ อันตะรายา เม มาhesุง ตัสสะ เตชะสา, อันตรายทั้ง
ปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบ) กาเยนะ วาจาเย ะ เจตะสา วา, ด้วยกายก็ดี ด้วย
วาจาที่ดี ด้วยใจ ก็ดี, พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมน่าดีเตียน
อันใดที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระพุทฺธเจ้า, พุทฺโธ ปะฏิคคัณหาตุ อัจจะยัน
ตัง, ขอพระพุทฺธเจ้าจงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น, กาลันตะเร สังวะริตุง ะ
พุทฺธะ, เพื่อการสำรวมระวัง ในพระพุทฺธเจ้า ในกาลต่อไป.

(หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)

สวากขาโต ะคะวะตา ธัมโม, พระธรรม เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระ
ภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว, สันทิฏฐิโก, เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้
ด้วยตนเอง, ะกาลิโก, เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล, ะ
หิ ปัสสิโก, เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า “ท่านจงมาดูเถิด”, ะ
ปะนะยิโก, เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว, ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ, เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้
เฉพาะตน ดังนี้

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะ เส)

สวากขาตะตาทิกุณเอยะคะวะเสนะ เสยโย, พระธรรม เป็นสิ่งที่
ประเสริฐ เพราะประกอบด้วยคุณคือความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดี
แล้ว เป็นต้น, โยมัคคะปากะ ปะริยัตติวิโมกชะเกโท, เป็นธรรมอันจำแนก

เป็น มรรค ผล ปรียัติ และนิพพาน, รัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธาริ,
เป็นกรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงกรรม จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว, วันทามะหัง
ตะมะหะรัง วะระรัมมะเมตัง, ข้าพเจ้าไหว้พระกรรมอันประเสริฐนั้น อัน
เป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด, รัมโม โย สัพพะปาณินัง สะระณัง เขมะ
มุตตะมัง, พระกรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย, ทุดิยา
หุสสะติฏฐาณัง วันทามิตัง สีเรนหะหัง, ข้าพเจ้าไหว้พระกรรมนั้น อันเป็นที่
ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่สองด้วยเศียรเกล้า, รัมมัสสาหัสสะมิ ทาโส วะ
รัมโม เม สามิกิสสะโร, ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระกรรม, พระกรรมเป็นนาย
มีอิสระเหนือข้าพเจ้า, รัมโม ทุกข์สสะ ฆาตา จะ วิธาดา จะ หิ ตัสสะ เม,
พระกรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า, รัมมัส
สาหัง นิยยาเทมิ สะวีริญฺญ ชีวัตัญจิทัง, ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้
แต่พระกรรม, วันทันทอติหัง จะริสสามิ รัมมัสเสวะ สุรัมมะตัง, ข้าพเจ้าผู้
ไหว้อยู่ จักประพฤติตามซึ่งความเป็นธรรมดีของพระกรรม, นัตถิ เม
สะระณัง อัญญัง รัมโม เม สะระณัง วะรัง, สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี,
พระกรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า, เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วัตฺเตมยยัง สัตถุ สาสะเน, ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระ
ศาสนา ของพระศาสดา, รัมมัง เม วันทะมาเนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง
อิธะ, ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระกรรม ได้ชวนชวายนบุญใด ในบัดนี้, สัพเพปิ
อันตะรายา เม มาहेสุง ตัสสะ เตชะสา, อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่
ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบ) กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา, ด้วยกายก็ดี
ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจ ก็ดี, รัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง, กรรมน่าดี
เตียนอันใดที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระกรรม, รัมโม ปะฏิคคัณหาตุ อัจจะ
ยันตัง, ขอพระกรรมจงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น, กาลันตะเร สังวะริตุง วะ
รัมเม, เพื่อการสำรวมระวัง ในพระกรรม ในกาลต่อไป.

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)

สุปะฏิปันโน ภาวะะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว, อุชุปะฏิปันโน ภาวะะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว, ญายะปะฏิปันโน ภาวะะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว, สามิจิ ปะฏิปันโน ภาวะะโต สาวะกะสังโฆ, สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว, ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ, จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะปุริสะปุคคะลา, คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ, เอสะภาวะะโต สาวะกะสังโฆ, นั้นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา, ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ, ทักขิเนยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน, อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ, เป็นเหนือนาบุญของโลก, ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่าดังนี้.

(หันทะ มะยัง สังฆากิคีติง กะโรมะ เส)

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคฺคณาทียุตโต, พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสัทธรรม ประกอบด้วยคุณมีความปฏิบัติดีเป็นต้น, โยจฺฉัพพะโร อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏฺฐโ, เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ แปรจำพวก, สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต, มีกายและจิต อันอาศัยธรรมมีศีลเป็นต้น อันบวร, วันทามะหัง ตะมะรียานะคะณัง สุสุทฺธัง, ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี, สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง, พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย, ตะติยานุสสะติจฺจฺฉานัง วันทามิ ตัง สีเรนะหัง, ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึก, องค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า, สังฆัสสาหัสสะมิ ทาโส วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร, ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์, พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า, สังโฆ ทุกข์สสะ ฆาตา

จะ วิธาดา จะ หิตัสสะ เม, พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่ง
 ประโยชน์แก่ข้าพเจ้า, **สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะวีริญชีวิตัญจิทัง**, ข้าพเจ้า
 มอบกายถวายชีวิตนี้ แต่พระสงฆ์, **วันทันโต หัง จะริสสามิ สังฆัสเสวะ**
สังฆัสโส ปะฏิปันนะ ตัง, ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตามซึ่งความปฏิบัติ
 ดีของพระสงฆ์, **นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง**,
 สรรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า,
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัตตะเมยยัง สัตถุ สาสะเน, ด้วยการกล่าวคำสัจ
 นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา, **สังฆัง เม วันทะมา**
เนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ, ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์ ได้ชวนชวายน
 บุญใด ในบัดนี้, **สัพเพปิ อันตะรายา เม มาhesงุ ตัสสะ เตชะสา,**
 อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(หมอบกราบ) **กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา**, ด้วยกายก็ดี
 ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจ ก็ดี, **สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง**, กรรมน่าดี
 เตียนอันใดที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์, **สังโฆ ปะฏิคคัณหัตตุ อัจจะ**
ยันตัง, ขอพระสงฆ์จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น, **กาลัน ตะเร สังวะริตุง วะ**
สังฆะ, เพื่อการสำรวมระวัง ในพระสงฆ์ ในกาลต่อไป.

อติตะปัจจะเวกขณะปาฐะ

(หันทะ มะยัง อะติตะปัจจะเวกขณะปาฐัง ภาณามะ เส)

อชชะ มะยา อะปัจจะเวกชิตวา ยัง จีวะรัง ปะริกุตตัง, จีวรใดอัน
 เรานุ่งห่มแล้ว, ไม่ทันพิจารณาในวันนี้, **ตัง ยาวะเทวะ สัตัสสะ ปะฏิมาตา**
ยะ, จีวรนั้นเรานุ่งห่มแล้ว, เพียงเพื่อบำบัดความหนาว, **อุณหัสสะ ปะฏิมา**
ตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน, **ทังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะสัมผัส**
สาหัง ปะฏิมาตายะ, เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และ
 สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย, **ยาวะเทวะ หิริโกปิณะปะฏิจฆาทะหนัตถัง**, และ
 เพียงเพื่อปกปิดอวัยวะอันให้เกิดความละอาย.

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา โย ปิณฑปาโต ปะริกุตโต, ปิณฑปาโต อันเราฉนแล้ว, ไม่ทันพิจารณาในวันนี้, โส เหวะ ทะวายะ, ปิณฑปาตั้น เราฉนแล้ว ไม่ใช่เป็นไปเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน, นะ มะทายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อความเมามันเกิดกำลังพลังทางกาย, นะ มัณฑะนายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อประดับ, นะ วิภูสะนายะ, ไม่ให้เป็นไปเพื่อตกแต่ง, ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ จูติยา, แต่ให้เป็นไปเพียงเพื่อความตั้งอยู่ได้แห่งกายนี้, ยาปะนายะ, เพื่อความเป็นไปได้ของอัทภาพ, วิหิงสุปะระติยา, เพื่อความสิ้นไปแห่งความลำบากทางกาย, พรหมะจะรียา หุคคะหายะ, เพื่ออนุเคราะห์แก่การประพฤติพรหมจรรย์, อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ปะฏิหังขามิ, ด้วยการทำอย่างนี้, เรายอมระงับเสียได้ซึ่งทุกขเวทนาเก่า คือความทิว, นะ วัฏจะเวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ, และไม่ทำทุกขเวทนาใหม่ให้เกิดขึ้น, ยাত্রา จะ เม ภาวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสสุ วิหาโร จาติ, อนึ่ง ความเป็นไปโดยสะดวกแห่งอัทภาพนี้ด้วย, ความเป็นผู้หาโทษมิได้ด้วย และความเป็นอยู่โดยผาสสุด้วย, จักมีแก่เรา ดังนี้

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา ยัง เสนาสะนัง ปะริกุตตัง, เสนาสะนเดอันเราใช้สอยแล้ว, ไม่ทันพิจารณาในวันนี้, ตัง ยาวะเทวะ สีตัสสะ ปะฏิมาตายะ, เสนาสะนนั้นเราใช้สอยแล้ว, เพียงเพื่อบำบัดความหนาว, อุณหัสสะ ปะฏิมาตายะ, เพื่อบำบัดความร้อน, ทังสะมะกะสะวา ตาตะปะสิริงสะปะสัมผัสสานัง ปะฏิมาตายะ, เพื่อบำบัดสัมผัสอันเกิดจากเหลือบ ยุง ลม แดด และสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย, ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิโนทะนัง ปะฏิสัลลานารามัตถัง, เพียงเพื่อบรรเทาอันตรายอันจะพึงมีจากดินฟ้าอากาศ, และเพื่อความเป็นผู้ยินดีในที่หลีกเร้นสำหรับภาวนา.

อัชชะ มะยา อะปัจจะเวกขิตวา โย คิลานะปัจจะยะเภสัชชะ ปะริกาโร ปะริกุตโต, คิลานเภสัชชบริหารใด อันเราบริโภคแล้ว, ไม่ทันพิจารณาในวันนี้, โส ยาวะเทวะ อุปันหนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนา นัง ปะฏิมาตายะ, คิลานเภสัชชบริหารนั้น เราบริโภคแล้ว, เพียงเพื่อบำบัด

ทุกขเวทนา อันบังเกิดขึ้นแล้ว มีอาพาธต่าง ๆ เป็นมูล, **อภัยปัชฌะ**
ประมะ ตายาติ, เพื่อความเป็นผู้ที่ไม่มีความเบียดเบียนเป็นอย่างยิ่ง, ดังนี้

คาถาบูชาพระพุทธสิหิงค์

พุทธสิหิงคา	อุบัติมา ณ แดนใด
ประเสริฐ ฐ เกริกไกร	ดูจกายพระศาสดา
เป็นที่เคารพน้อม	มนุษย์พร้อมทั้งเทวา
เปรียบเช่นชวาลา	ศาสนาที่ยืนยง
เหมือนหนึ่งพระสัมพุทธ	สุวิสุทธิพระชนม์คง
แดนใดพระดำรง	พระศาสน์คงก็จำรูญ
ด้วยเดชสิทธิศักดิ์	ฐ พัทธ์ษอนุกุล
พระศาสน์บ่มีสูญ	พระเพิ่มพูนมหิทธา
ข้า ฯ ขอเคารพน้อม	วจีค้อมขึ้นบูชา
พิทักษ์ ฐ รักษา	พระศาสน์มาตลอดกาล
ปวงข้า ฯ จะประกาศ	พุทธศาสน์ให้ไพศาล
ขอพระอภิบาล	ชินมารนิรันดร์ เทอญ.

กรวดน้ำอิมินา

(หันทะ มะยัง อุททิงสะนาธิฏฐาณะคาถาโย ภาณามะ เส)	
อิมินา ปุญญะกัมเมนะ,	ด้วยบุญนี้อุทิศให้,
อุปัชฌายา คุณุตตะรา,	อุปัชฌาย์ผู้เลิศคุณ,
อาจริญปะการา จะ,	แลอาจารย์ผู้เกื้อหนุน,
มาตาปิตา จะ ญาตะกา,	ทั้งพ่อแม่แลปวงญาติ,
สุริโย จันทิมะ ราชา,	สุริย์จันทร์และราชา,
คุณะวันตา นะราปี จะ,	ผู้ทรงคุณหรือสูงชาติ,

พรัหมะมารา จะ อินทา จะ, พรหมมารและอินทราช,
โลกะปาลา จะ เทวะตา, ทั้งทวยเทพและโลกบาล,
ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ, ยมราชมนุษย์มิตร,
มัชฌัตตา เวริกาปี จะ, ผู้เป็นกลาง ผู้จงผลาญ,
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ, ขอให้เป็นสุขศาสน์ ทุกท้าวหน้าอย่าทุกข์ทน,
ปุญญาณี ปะกะตานิ เม, บุญผ่องที่ข้าทำจงช่วยอำนวยศุภผล,
สุขัง จะ ติวริัง เทนตุ, ให้สุขสามอย่างสิ้น,
ชิปปัง ปาเปถะ โว มะตัง, ให้ลุถึงนิพพานพลัน,
อิมินา ปุญญากัมเมนะ, ด้วยบุญนี้ที่เราทำ,
อิมินา อุกทิสเณะ จะ, แลอุทิศให้ปวงสัตว์,
ชิปปาหัง สุละภะ เจวะ, เราพลันได้ซึ่งการตัด,
ตัทธูปานทานะเจทะนัง, ตัวตัทธูปาทาน,
เย สันตานิ หินา ธัมมา, สิ่งชั่วในดวงใจ,
ยวอะ นิพพานะโต มะมัง, กว่าเราจะถึงนิพพาน,
นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ, มลายสิ้นจากสันดาน,
ยัตถะ ชาโต ภาเว ภาเว, ทุก ๆ ภพที่เราเกิด,
อุชฺฐิตตัง สะติปัญญา, มีจิตตรงและสติทั้งปัญญาอันประเสริฐ,
สัลเลโข วิริยมหิณา, พร้อมทั้งความเพียรเลิศ เป็นเครื่องขุดกิเลสหาย
มารา ละกันตุ โนกาสัง, โอกาสอย่าพึงมีแก่หมู่มารสินทั้งหลาย,
กาตญจะ วิริเยสุ เม, เป็นช่องประทุษร้ายทำลายล้างความเพียรจม,
พุทธาทีปะวะโร นาโถ, พระพุทธเจ้าผู้บรรณาถ,
ธัมโม นาโถ ะรุตตะโม, พระธรรมที่พึงอุดม,
นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ, พระปัจเจกพระพุทธสม,
สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง, ทบพระสงฆ์ที่พึงผยอง,
เตโสตะมานุภาเวนะ, ด้วยอานุภาพนั้น,
มาโรกาสัง ละกันตุ มา, ขอหมู่มารอย่าได้ช่อง,
ทะสะ ปุญญาภาเวนะ, ด้วยเดชบุญทั้งสิบป้อง,

มาโรกาสัง ละกันตุ มา,

อย่าเปิดโอกาสแก่มารเทอญ ฯ

โอวาทปาฏิโมกข์

(เห็นทะ มะยัง โอวาทะปาฏิโมกขะ คาถาโย ภาณามะ เส)

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง, การไม่ทำบาปทั้งปวง, กุสะลัสสุ
ปะสัมปะทา, การทำกุศลให้ถึงพร้อม, สะจิตตะปะริโยทะปะนัง, การชำระ
จิตของตนให้ขาวรอบ, เอตัง พุทธาณะสาสะนัง, ธรรม ๓ อย่างนี้ เป็นคำ
สั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย, ขันตี ประมะมัง ตะโป ตีติกขา, ขันตี คือ
ความอดกลั้น เป็นธรรมเครื่องเผากิเลสอย่างยิ่ง, นิพพานัง ประมะมัง
วะทนต์ิ พุทธา, ผู้รู้ทั้งหลายกล่าวพระนิพพานว่าเป็นธรรมอันยิ่ง, นะ หิ
ปัพพะชิตโต ปะรุปะมาตี, ผู้กำจัดสัตว์อื่นอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็นบรรพชิตเลย,
สะมะเณ โหติ ปะรัง วิเหฐะยันโต, ผู้ทำสัตว์อื่นให้ลำบากอยู่ ไม่ชื่อว่าเป็น
สมณะเลย, อะหุปะวาโท อะหุปะมาโต, การไม่พูดร้าย, การไม่ทำร้าย,
ปาติโมกเข จะ สังวะโร, การสำรวมในปาฏิโมกข์, มัตตัญญูตา จะ
ภัตตัสมิท, ความเป็นผู้รู้ประมาณในการบริโภค, ปันตัญจะ สะยะนาสะนัง,
การนอน การนั่ง ในที่อันสงัด, อะริจิตเต จะ อาโยโค, ความหมั่นประกอบ
ในการทำจิตให้ยิ่ง, เอตัง พุทธาณะสาสะนัง, ธรรม ๖ อย่างนี้ เป็นคำสั่ง
สอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย.

บทปลงสังขาร “มนุษย์เราเอ๋ย”

มนุษย์เราเอ๋ย เกิดมาทำไม นิพพานมีสุข อยู่ใยมิไป ดัณหา
ห้วงหนัก ห้วงชั๊กห้วงไว้ ฉันไปมิได้ ดัณหาผูกพัน ห่วงนั้นพันผูก
ห่วงลูกห่วงหลาน ห่วงทรัพย์สินศฤงคาร จงสละเสียเถิด จะได้ไปนิพพาน
ข้ามพ้นภพสาม ยามหนุ่มสาวน้อย หน้าตาเข้มช้อย งามแล้วทุกประการ
แก่เฒ่าหนึ่งยาน แต่ล้วนเครื่องเหม็น เอ็นใหญ่เก้าร้อย เอ็นน้อยเก้าพัน

มันมาทำเข็ญ ให้ร้อนให้เย็น เมื่อยขบทั้งตัว ขนคิ้วก็ขาว นัยน์ตาก็มัว
เส้นผมบนหัว ดำแล้วกลับหงอก หน้าตาเว้าวอก ดูน่าบัดสี จะลุกก็โอย
จะนั่งก็โอย เหมือนดอกไม้โรย ไม่มีเกสร จะเข้าที่นอน ฟุ้งสอนภาวนา
พระอนิจจัง พระอนัตตา เราทำนเกิดมา รังแต่จะตาย ผู้ดีเข็ญใจ ก็ตาย
เหมือนกัน เงินทองทั้งนั้น มิตติดตัวไป ตายไปเป็นผี ลูกเมียผัวรัก เขา
ชักหน้าหนี เขาเหม็นซากผี เปื่อยเน่าฟุ้งอง หมู่ญาติพี่น้อง เขาห้ามเอา
ไป เขาวางลงไว้ เขานั่งร้องไห้ แล้วกลับคืนมา อยู่แต่ผู้เดียว ป่าไม้ชาย
เขี้ยว เหลี้ยวไม่เห็นใคร เห็นแต่ฝูงแร้ง เห็นแต่ฝูงกา เห็นแต่ฝูงหมา ยื้อ
แย่งกันกิน ดูน่าสมเพศ กระตูกกเอ๋ย เร็วร้ายแผ่นดิน แร้งกาหมากิน เอา
เป็นอาหาร เทียงคืนสงัด ตื่นขึ้นมึนนาน ไม่เห็นลูกหลาน พี่น้องเผ่าพันธ์
เห็นแต่นกเค้า จับเจ้าเรียงกัน เห็นแต่นกแสก ร้องแวกแหกขวัญ เห็นแต่
ฝูงผี ร้องไห้หากัน มนุษย์เราเอ๋ย อย่าหลงนักเลย ไม่มีแก่นสาร อุตส่าห์
ทำบุญ คำจุนเอาไว้ จะได้ไปสวรรค์ จะได้ทันพระพุทธรเจ้า จะได้เข้า
นิพพาน อะหัง วันทามิ สัพพะโส อะหัง วันทามิ นิพพานะ ปัจจะโย
โหด

คาถาโพธิบาท

บูรพาจารย์ พระพุทธะคุณัง **บูรพาจารย์** พระธัมเมตัง **บูรพาจารย์**
บูรพาจารย์ พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณชัฎเเย สัพพะทุกขั สัพพะ
โศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณชัฎเเย
สัพพะชะนัง สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สรักขันตุ ๕

หมายเหตุ เทียบต่อ ๆ ไปให้เปลี่ยน **บูรพาจารย์** เป็น **อาคะเนยร์**
สมิง-ทักษิณร์สมิง - หรดีร์สมิง - ปัจจิสมิง - พาย์พร์สมิง - อุดร **ร**
สมิง - อีสานร์สมิง.

คาถามงคลจักรวาล ๘ ทิศ

อิหมัสมิงมงคลจักรวาล ทั้งแปดทิศ, ประสิทธิจึงมาเป็น กำแพงแก้ว ทั้งเจ็ดชั้น, มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอนันตตา, ราชะเสมาเนาเขตเต สะ มันตา, สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ พุทธะชาละปะริกเขตเต, รั๊กขันตุ สุรั๊ก ขันตุ ๕

(ธัมมะ, ปัจเจกะพุทธะ, สังฆะ) นำไปแทนที่ๆ ชีดเส้นใต้

ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย

(หันทะ มะยัง ระตะนะคุณัง กะโรมะ เส)

อิมิหา สักกาเรนะ ข้าขอน้อมสักการะบูชา, องค์สมเด็จพระ ศาสดา ผู้ทรงปัญญาและบารมี, ทรงสง่าด้วยราศี ประเสริฐเลิศดีมีพระคุณ, ทรงมีพระเมตตาเกื้อหนุน แผ่บุญคำจุน ให้พ้นภัย, ท่านเป็นประทีปดวง สดใส ให้กำเนิดรัตนตรัยดวงงาม, องค์แห่งรัตนะมีสาม ระเบิดนามไปทั่ว ธาณี, องค์พระพุทธรชินสีห์ ตรัสรู้ขอบดีในพระธรรม, ชาวพุทธทุกคนจงจด จำ ช่วยกันแนะนำให้แพร่ไป, ทุกคนจะเกิดเลื่อมใส พระธรรมนำสุขใจ สถาพร, ผู้แนะนำซึ่งคำสั่งสอน คือศิษย์พระชินวรทุกพระองค์, มวลหมู่พระ ภิกษุสงฆ์ ได้ดำรงพระศาสนา, ลูกขอแก้กรรมวันทา พุทธศาสนาจง ถาวร เทอญ ๕

ระลึกถึงคุณบิดามารดา

(หันทะ มะยัง ปิตามาตาคุณัง กะโรมะ เส)

อิมิหา สักกาเรนะ ข้าขอกราบสักการะบูชา, อันพระบิดรมารดา ข้าขอน้อมระลึกคุณ, ท่านมีเมตตาการุณ อุปการะคุณต่อบุตรธิดา, ได้ให้ กำเนิดลูกมา ทั้งการศึกษาและอบรม, ถึงแม้ลำบากสุดชั้นขม ทุกข์ระทม

สักเพียงใด, ท่านไม่เคยจะหวั่นไหว ต่อสิ่งใดที่ได้เลี้ยงมา, พระคุณท่านล้นฟ้า ยิ่งกว่าธाराและแผ่นดิน, ลูกขอบูชาเป็นอาจินต์ ตราบจนสิ้นดวงชีวา, ขอปวงเทพให้ช่วยรักษา พระบิตรมาดาของข้า เทอญฯ

ระลึกถึงคุณครูอาจารย์

(เห็นทะ มะยัง อาจารย์ยะคุณัง กะโรมะ เส)

อิมินา สักกาเรนะ ข้าขอน้อมคารวะบูชา, อันคุณพระอุปัชฌายา ผู้ให้การศึกษาและอบรม, เริ่มต้นจากวัยประถม ให้วิทยาคมเสมอมา, เพิ่มพูนสติและปัญญา อภิวิชาศีลธรรมประจำใจ, ท่านชี้ทางสว่างสดใส ทั้งระเบียบวินัยประจำตน, ศิษย์ที่ดีต้องหมั่นฝึกฝน ให้ประพฤติตนตลอดไป, จงสังวรสำรวมเอาไว้ ทั้งกายใจให้มั่นคง, ตั้งจิตไว้ให้เที่ยงตรง เพื่อจรจรลงในพระคุณ, ขอผลบุญโปรดจงเกื้อหนุน อาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน เทอญฯ

นมัสการคุณพระพุทธ

นะโมน้อมนมัสการ จิตขึ้นบานต่อภะคะวา, ผู้ล้าเลิศในโลกา ทรงพระภาคเป็นอันงาม, เป็นอรหัตตักิเลส สมุจเฉทขาดจากกาม, ไกลจากตัณหาสาม โลกธรรมแปดประการ, เป็นสัมมาสัมพุทธะ ได้ตรัสรู้พระโพธิญาณ, ล่วงรู้ทุกข์กัณดาร เหตุเกิดทุกข์เป็นธรรมดา, รู้ทางปฏิบัติข้อจะตัดซึ่งทุกข์, ดับชาติและชรา พันมรณาถึงนิพพาน, อะหัง อันว่าข้าเจตนา นมัสการ, พุทโธผู้เบิกบาน ผู้ตื่นแล้วพ้นจากภัย, รู้รอบคุณและโทษสั่งสอนโปรดสัตว์เวไนย, คนเราพึงเข้าใจ พระคุณท่านล้าโลกา ฯ

นมัสการคุณพระธรรม

ข้าไหว้คุณพระธรรม อันน้อมนำเกิดปัญญา, ทรงไว้เหนือเกษา ซึ่งความชอบประกอบการ, สิ่งใดเป็นความผิด ไม่คบคิดเป็นใจพาล, หนีร้อนผ่อนรำคาญ หากความเย็นเป็นสุขใจ, ชำระกองกิเลส ให้สิ้นเสร็จพ้นจากภัย, ตัดบ่วงและห่วงใย ด้วยอาศัยพระธรรมา, ผู้ใดได้ชิมรส เห็นปรากฏด้วยปัญญา, เห็นแต่อาตมา เฉพาะใครที่ได้ทำ, ปฏิบัติจึงเห็นจริง เป็นยอดยิ่งจะอุปถัมภ์, มีคุณอันเลิศล้ำ นำความสุขทุกข์กษัย, ถ้ากายวาจาจิต สุจริตด้วยเลื่อมใส, ชั่วร้ายสิ่งอันใด จะได้เกิดนั้นไม่มี, พระธรรมอันล้ำเลิศ ย่อมประเสริฐเป็นดิลี, ทางเอกข้ามโลกีย์ พ้นจากชาตินิราศภัย ฯ

นมัสการคุณพระสงฆ์

นมัสการอริยสงฆ์ ผู้ดำรงพระวินัย, พรหมจรรย์ท่านครองไว้ ตามโอวาทพระศาสดา, สี่คู่แปดพวกนั้น ย่อมถือนั่นในสิกขา, ปฏิบัติตามธรรมา บริสุทธ์พ้นไฟรี, อบรมประสพมา ด้วยวาสนาของท่านมี, บรรลุโมกขะวิถี วิสุทธ์ชั้นธสันดาน, อริยสาวกสงฆ์ หน่อชินวงศ์พุทธาจารย์, สลัดตัดสงสาร ขาดห่วงใยไม่ยินดี, นับเนื่องเป็นเรื่องมา สืบศาสนาพระชินสีห์, จนถึงทุกวันนี้ เพราะท่านนำกระทำมา, สำแดงแจ้งเหตุผล ให้เยาวชนมีศรัทธา, เห็นจริงด้วยปัญญา มีคุณแท้เป็นแน่ใจ, ท่านนั้นเป็นแบบอย่าง ชี้นหนทางให้เดินไป, ทางธรรมทางวินัย และทางศีลภาวนา, สังฆคุณดังนี้ เราควรที่จะบูชา, รำลึกคุณขึ้นมา ยกมือไหว้ไม่เสียที, คุณพระรัตนตรัย จำใส่ใจให้จงดี, จึงจะจำเวิญศรี สวัสดิ์ล้นพ้นมรณา ฯ

อภิณหะปัจจะเวกขณะ ๕

(เห็นทะ มะยัง อภิณหะปัจจะเวกขณะปาฐัง ภาณามะ เส)

ชะราธัมโม หิ ชะรัง อะนะตีโต, เรามีความแก่เป็นธรรมดา, เราจะ
ล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้, พะยาริธัมโมหิ พยาธิง อะนะตีโต, เรามีความ
เจ็บไข้เป็นธรรมดา, จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้, มะระณะธัมโมหิ
มะระณัง อะนะตีโต, เรามีความตายเป็นธรรมดา, เราจะล่วงพ้นความตาย
ไปไม่ได้, สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วิหาภาโว, เราจะละ
เว้นเป็นต่าง ๆ คือจะต้องพลัดพรากจากของรักของเจริญใจทั้งหลายทั้งปวง,
กัมมัสสะ โภมहि กัมมะทายาโท กัมมะโยนิ กัมมะพันธุ กัมมะปะฏิสะระ
โณ, เราเป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน เป็นผู้รับผลของกรรม มีกรรมเป็น
กำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย, ยัง กัมมัง กะริสสามิ
กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา ตัสสะ ทายาโท ภาวิสสามิ, เราจักกระทำความ
อันใดไว้ เป็นบุญหรือเป็นบาป เราจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น ๆ, เอวัง อัม
เหหิ อภิณหัง ปัจจะเวกขิตัพพัง, เราทั้งหลาย พึงพิจารณาอย่างนี้ ทุก
วัน ๆ ดังนี้

คำถวายอัฐภาพ

อิมาหัง ภันเต ภาคะวา อตตะภาวัง ตัสสะ ภาคะวะโต ปริจ
จะชามิ ฯ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอสละอัฐภาพนี้แด่พระผู้
มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ฯ

คำแผ่เมตตาให้แก่ตัวเองและสัตว์ทั่วไป

อะหัง สุขิโต โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุข, อะหัง นิททุกโข โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากความทุกข์, อะหัง อะเวโร โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากเวรภัย, อะหัง อภัยปัชฌโม โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากความพยาบาท, อะหัง อะนีโฆ โหมิ, ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากความทุกข์กายทุกข์ใจ, สุขี อัตตานัง परिहरามิ, ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยเถิด, สัพเพ สัตตา, สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น, อเวรา, จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย, อภัยปัชฌา, จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย, อนีฆา, จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย, สุขี อัตตานัง परिहरันตุ, จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้นเถิด, สัพเพ สัตตา ทูกขา ปะมุจจันตุ, สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่มีความทุกข์ จงพ้นจากความทุกข์นั้นเถิด, สัพเพ สัตตา ยถาลัทธะ สัมปัตติโตมา วิคัจฉันตุ, สัตว์ทั้งหลายที่มีความสุข ความเจริญ จงมีความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปเถิด จงอย่าได้เสื่อมสูญ จงอย่าได้พลัดพรากจากความสุขความเจริญนั้นเลย, สัพเพ สัตตา กัมมัสสะกา, กัมมะทายาทา, กัมมะโยนิ, กัมมะพันธู กัมมะปะฏิสะระณา, สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง มีกรรมเป็นของ ๆ ตน, มีกรรมเป็นทายาท, มีกรรมเป็นกำเนิด, มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์, มีกรรมเป็นที่พึ่งพาอาศัย, ยังกัมมัง กะริสสันติ, กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา, สัตว์ทั้งหลายเหล่าใด กระทำกรรมอันใดเอาไว้ จะเป็นกรรมดีก็ตาม จะเป็นกรรมชั่วก็ตาม, ตัสสะทายาทา กะริสสันติ, สัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น ย่อมจักได้รับผลของการกระทำนั้น ๆ

ถวายพรพระ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ (๓ จบ)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะ
สัมปันโน สุขะโต โลกะวิฑู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะ
มะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ ฯ

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก
โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ ฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิ
ปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะ ยุคานิ อัญ्ञุจะ
ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
ทักขิเนยโย อัญ्ञุชะลิกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ ฯ

* พาหุง สะหัสสะมะภินิมิตตะสาธุชันทัง, ศรีเมฆะลัง อุตตะโฆระสะ
เสนะมารัง, ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภะวะตุ เต
ชะยะมังคะลานิ

* มาราทิเรกะมะภิชฌิตะสัพพะรัตตัง, โฆรัมปะนาพะวะกะมักขะมะ
ถักขะยักขัง ชันตีสุทนต์ะวิธินา ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภะวะตุ เต
ชะยะมังคะลานิ ฯ

* นาพาคีริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภุตัง, ทาวักคิจักกะมะสะนีวะ สุ
ทาทุณันตัง เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภะวะตุ เต
ชะยะมังคะลานิ ฯ

* อุกขิตตะขัคคะมะติหัตตะสุทาทุณันตัง, ชาวันติโยชะนะปะถังคูลิมาละ
วันตัง อิทธิภิสังชะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภะวะตุ เต
ชะยะมังคะลานิ ฯ

* กัตวานะ กัญ्ञุจะมุกะรัง อิวะ คัพภินียา, จัญ्ञายะ ทุญ्ञุจะวะจะนัง ชะนะ
กายะมัชฌะ สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภะวะตุ เต

ชยะยะมังคะลานิ ๕

* สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง, วาทากิโรปีตะมะนัง อะติ
อันธะภูตัง ปัญญาปะทีปะชะลิตโต ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภาวะตุ เต
ชยะยะมังคะลานิ ๕

* นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุชัง มะหิททิง, ปุตเตนะเถระภุชะเคนะทะ
มาปะยันโต อิทฐปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภาวะตุ เต
ชยะยะมังคะลานิ ๕

* ทุกคาหะทีฏฐิภุชะเคนะ สุกัฏฐะหัตถัง, พรหมัง วิสุททธิชุตติมิททิพะกา
ภิกขานัง ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท, ตันเตชะสา ภาวะตุ เต
ชยะยะมังคะลานิ ๕

* เอตาปี พุทธะชยะยะมังคะละอัญญะคาถา, โย วาจะโน ทินะทินะ
สระระเต มะตันที หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ, โมกขัง สุขัง อะริ
คะเมยยะ นะโร สะปัญโญ ๕

มะหาการุณิกโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง ปุเรตวา ปาระมี
สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชยะยะมัง
คะลัง ๕

ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัทธมโน เอวัง ตะวัง
วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชยะยะมังคะเล อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิ
โปกชะเร อะภิสะเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ ๕

สุนักขัตตัง สุขังคะลัง สุปะภาตัง สุขุฏฐิตัง สุขะโณ สุขุหุตโต จะ
สุยิฏฐัง พรหมะจาริสุ ปะทักขินัง กายะกัมมัง วาจา กัมมัง ปะทักขินัง
ปะทักขินัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขินา ปะทักขินานิ กัตวานะ
ละภันตัตถะ ปะทักขิเณ ๕

ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะทเวตา สัพพะพุทธานุภา
เวนะ สะทา โสตถิ ภาวันตุ เต ๕

ภาวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะทเวตา สัพพะธัมมานุภา
วะ สะทา โสตถิ ภาวันตุ เต ๕

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รัักขันตุ สัพพะเทวะตา สัพพะสังฆานุกาเว
นะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต ๑

พระคาถาชินบัญชรสูตร

๑. ขยาสะนากะตา พุทธา
จะตุสัจจา สะกัง ระสัง

๒. ตัณ्हังกะราทะโย พุทธา
สัพเพ ปะติภุจिता มัย्हัง

๓. สีเส ปะติภุจิตโต มัย्हัง
สังโฆ ปะติภุจิตโต มัย्हัง

๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ
โกณฑัญญโณ ปิภุจิกากัสสิมิง

๕. ทักขิเณ สะวะเน มัย्हัง
กัสสะโป จะ มะหاناโม

๖. เกสะโต ปิภุจิกากัสสิมิง
นินนโน สิริสัมปันโน

๗. กุมาระกัสสะโป เถโร
โส มัย्हัง วะทะเน นิจัจัง

๘. ปุณโณ อังคูลิมาลो จะ
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา
เอเตสีติ มะหาเถรา

ชะลันตา สีละเตเชนะ

๑๐. ระตะนัง ปุเรโต อาสิ
ระชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ

๑๑. ชันธะโมระปะริตตัณจะ

เชตวา มารัง สะวาหะนัง
เย ปิวิงสุ นะราระสะภา

อัญญะวิสะติ นายะกา
มัตตะเก เต มุณิสสะรา

พุทโธ ชัมโม ทะวิโลจะเน
อุเร สัพพะคุณากะโร

สาริปุตโต จะ ทักขิเณ
โมคคัลลานโณ จะ วามะเก

อาสุง อานันทะราหุโล
อาภาสุง วามะโสตะเก

สุริโยวะ ปะกังกะโร
โสภิตโต มุณีปุงคะโว

มะหะสี จิตตะวาทะโก
ปะติภุจัสสิ คุณากะโร

อุปาสีนนทะสีวะลี
นะลาเต ติละกา มะมะ

วิชิตา ชินะสาวะกา
ชิตะวันโต ชินะ ระสา

อังกะมังคะสุ สันนิจิตา

ทักขิเณ เมตตะสะตตะกัง
วาเม อังคูลิมาละกัง

อาภานาภียะสุตตะกัง

อากาศเส ฉะทะนัง อาสิ

๑๒. ชินา นานาวะระสังยุตตาทา
ปิตตาทิสัญญาตาทา

๑๓. อะเสสา วินะยัง ยันตุ
วะสะโต เม สะกิจเจนะ

๑๔. ชินะปัญฺชระระมัชฌัมหิ
สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ

๑๕. อิจเจวะมันโต

ชินานุกาเวนะ

ธัมมานุกาเวนะ

สังฆานุกาเวนะ

สัทธัมมานุกาเว ปาลีโต

เสสา ปาการะสังญิตา

สัตตูปาการะลังกะตา วาตา

หิรัชฌัตตูปัททะวา

อะนันตะชินะเตชะสา

สะทา สัมพุทธะปัญฺชระเร

วิหะรันตัง มะหีตะเล

เต มะหาปุริสาสะภา

สุคฺคโต สุรักโข

ชิตูปัททะโว

ชิตาวิ สังโฆ

ชิตันตะราโย

จะรามิ ชินะปัญฺชระเรตีติ.

อนุโมทนาวิธี

ยะถา วาวิระหา ปุรา
เอวะเมวะ อีโต ทินนัง
อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง
สัพเพ ปุเรนตุ สังกัปปา

สัพพีติโย วิวัชชันตุ
มา เต ภาวัตวันตะราโย
อะภิวาทะนะสีลิสสะ
จัตตารโ ธัมมา วัฑฒันติ

ปะริปุเรติ สาคะรัง
เปตานัง อุปะกัปปะติ
ชิปปะเมวะ สะมิชฌะตุ
จันโท ปันณะระโส ยะถา
มะณี โชติระโส ยะถา ๗
สัพพะโรโค วินัสสะตุ
สุขี ทีฆายุกุ ภาวะ
นิจัจัง วุฑฒาปะจายโน
อายุ วัณเณ สุขัง พะลัง ๗

มงคลจักรวาฬน้อย

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ สัพพะสังฆานุภา
เวนะ พุทธะระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง ติณณัง ระตะนानัง
อาณูภาเวนะ จะตุราสีติสหัสสธัมมกัซันธานุภาเวนะ ปิฎฎะกัตตะยานุภา
เวนะ ชินะสาวะกานุภาเวนะ สัพเพ เต โรคา สัพเพ เต ภะยา สัพเพ เต
อันตะรายา สัพเพ เต อุปัททะวา สัพเพ เต ทุนนิमितตา สัพเพ เต อะวะ
มังคะลา วินัสสันตุ อายุวัฑฒะโก ฐานะวัฑฒะโก สิริวัฑฒะโก ยะสะ
วัฑฒะโก พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก สุขะวัฑฒะโก โหตุ สัพพะทา ฯ

ทุกขะโรคะภะยา เวรา	โสกา สัตตุ จุปัททะวา
อะเนกา อันตะรายาปี	วินัสสันตุ จะ เตชะสา
ชะยะสิทธิ ฐะนัง ลาภัง	โสตถิ ภาคะยัง สุขัง พะลัง
สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ	โมคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา
สะตะวัสสา จะ อายุ จะ	ชีวะสิทธิ ภะวันตุ เต ฯ

มงคลจักรวาฬน้อย (ย่อ)

ระตะนัตตะยานุภาเวนะ	ระตะนัตตะยะเตชะสา
ทุกขะโรคะภะยา เวรา	โสกา สัตตุ จุปัททะวา
อะเนกา อันตะรายาปี	วินัสสันตุ อะเสสะโต
ชะยะสิทธิ ฐะนัง ลาภัง	โสตถิ ภาคะยัง สุขัง พะลัง
สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ	โมคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา
สะตะวัสสา จะ อายุ จะ	ชีวะสิทธิ ภะวันตุ เต ฯ

ติโรกาทะกัณทะปัจฉิมภาค

อะทาสี เม อะกาสี เม	ญาติमितตา สะขา จะ เม
เปตานัง ทักขิณัง ทัชชา	ปุพเพ กะตะมะนุสสะรัง
นะ หิ รุณณัง วา โสโก วา	ยา วัณฺญา ปะริเทวะนา
นะ ตัง เปตานะมัตถายะ	เอวัง ติฏฺฐันติ ญาตะโย
อะยฺญจะ โข ทักขิณา ทินนา	สังฆัมหิ สุปะติฏฺฐิตา
ทีฆะรัตตัง หิตายัสสะ	ฐานโส อุกัปปปะติ
โส ญาติธัมโม จะ อะยัง นิสฺสิตโต	
เปตานะ ปุชา จะ กะตา อุพารา	
พะลัณฺจะ ภิกขุณะมะนุปะทินนัง	
ตุมเหหิ ปุณฺณัง ปะสุตัง อะนัปปะกัณฺติ ๗	

โภชนทานานุโมทนาคาถา

อายุโท พะละโท ธีโร	วัณณะโท ปะฏิภาณะโท
สุขัสสะ ทาทา เมธาวิ	สุขัง โส อะธิคัจฉะติ
อายุง ทัตถวา พะลัง วัณณัง	สุขัญฺจะ ปะฏิภาณะโท
ทีฆายุ ยะสะวา โหติ	ยัตถะ ยัตถุปะปัชชะตีติ ๗

อาฏานาฎิยะปะริตตัง (ย่อ)

สัพพะโรคะวินิมุตโต	สัพพะสันตาปะวัชชิตโต
สัพพะเวระมะติกกันโต	นิพพุโต จะ ตูวัง ภาวะะ ๗
สัพพีติโย วิวัชชันตุ	สัพพะโรโค วินัสสะตุ
มา เต ภาวัตวันตะราโย	สุขี ทีฆายุกะ ภาวะะ

อะภิวาทะนะสีลิสสะ
จัตตารโ ชัมมา วัชฌันติ

นิจจัง วุฑฒาปะจาโยโน
อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง ๕

วิธีบรรพชาแบบอุกาสะ

กราบ ๓ หน แล้วอุ้มผ้าไตร นุ่งคูกเข่า ประนมมือว่า

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะเถ เม ภันเต, มะยา
กะตัง ปุณฺณัง สามินา อนุโมทิตฺตํ, สามินา กะตัง ปุณฺณัง มัยหัง, ทาทฺตํ
พัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ๕

อุกาสะ การุณฺณัง กัตวา, ปัพพังชัง เทเถ เม ภันเต
อะหัง ภันเต, ปัพพชชัง ยาจามิ,
ทุดิยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพชชัง ยาจามิ,
ตะติยัมปิ อะหัง ภันเต, ปัพพชชัง ยาจามิ.

สัพพะทุกขะ, นิสสระณะนิพพานะ, สัจจิกะระณัตถายะ, อิมัง กาสาวัง
คะเหตวา, ปัพพาเซเถ มัง ภันเต, อนุกัมปัง อุปาทายะ ๕ (ว่า ๓ หน)

สัพพะทุกขะ, นิสสระณะนิพพานะ, สัจจิกะระณัตถายะ, เอตัง กาสา
วัง คะเหตวา, ปัพพาเซเถ มัง ภันเต, อนุกัมปัง อุปาทายะ ๕ (ว่า ๓ หน)

พระอุปัชฌาย์กล่าวนำ ให้กุลบุตรว่าตาม ดังนี้
เกสา โลมา นะชา ทันตา ตะโจ (อนุโลม)
ตะโจ ทันตา นะชา โลมา เกสา (ปฏิโลม)

หลังจากพระอุปัชฌาย์กล่าวสอนแล้ว จะอนุญาตให้ไปห่มผ้ากาสา
เมื่อห่มผ้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว กราบ ๓ หน นุ่งคูกเข่า ประนมมือเปล่งวาจา
ขอสรณะและศีลดังนี้

อุกาสะ วันทามิ ภันเต, สัพพัง อะปะราธัง ขะมะเถ เม ภันเต, มะยา
กะตัง ปุณฺณัง สามินา อนุโมทิตฺตํ, สามินา กะตัง ปุณฺณัง มัยหัง, ทาทฺตํ
พัง สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ ๕

อุกาสะ การุณฺณัง กัตวา, ติสสระณะนะ สะหะ, สีลานิ เทเถ เม ภันเต

อะหัง ภัณฑะ, สาระณะสีลัง ยาจามิ
 ทุติยัมปิ อะหัง ภัณฑะ, สาระณะสีลัง ยาจามิ
 ตะติยัมปิ อะหัง ภัณฑะ, สาระณะสีลัง ยาจามิ
 ลำดับนั้น พระอาจารย์กล่าวคำนมัสการนำให้สามเณรว่าตามไปดังนี้
 นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (ว่า ๓ หน)
 แต่นั้นท่านจะสั่งด้วยคำว่า **เอวัง ะเทหิ หรือ ยะมะหัง ะทามิ**

ตั้ง ะเทหิ ฟังรับว่า อามะ ภัณฑะ

	พุทฺธัง	สาระณัง	คัจฉามิ
	ธัมมัง	สาระณัง	คัจฉามิ
	สังฆัง	สาระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	พุทฺธัง	สาระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	ธัมมัง	สาระณัง	คัจฉามิ
ทุติยัมปิ	สังฆัง	สาระณัง	คัจฉามิ
ตะติยัมปิ	พุทฺธัง	สาระณัง	คัจฉามิ
ตะติยัมปิ	ธัมมัง	สาระณัง	คัจฉามิ
ตะติยัมปิ	สังฆัง	สาระณัง	คัจฉามิ

เมื่อจบแล้ว ท่านบอกว่า **ติสาระณะคะมะหัง นิฏฐิตัง** ฟังรับว่า
อามะ ภัณฑะ ต่อไป รับศีล ๑๐ กล่าวตามท่านไปดังนี้

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๓. อะพรัหมะจะรียา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐาณา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๗. นัจจะคีตะวาทิตะวิสสุกะทัสสะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ
๘. มาลาคันธะวิเลปะนะ, ธาระณะ, มัณทะนะ, วิภูสะนัฏฐาณา เวระมะณี
 สิกขาปะทัง สะมาทียามิ

๙. อุกจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ

๑๐. ชาตะรุปะ, ระชะตะ, ปะฎีกะคะหะณา เวระมะณีสิกขาปะทัง สะมาทียามิ

อิมานิ ทะสะ สิกขาปะทานิ สะมาทียามิ ฯ (ว่า ๓ หน)

สามเณรกล่าวคำขอนิสสัยดังนี้

อุกาสะ วันทามิ ภัณฑะ, สัพพัง อะปะราธัง ชะมะเถ เม ภัณฑะ, มะยา
กะตัง ปุญญัง สามินา อนุโมทิตัพพัง, สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง, ทาทัพ
พัง สาธุ สาธุ อนุโมทามิ ฯ

อุกาสะ การุญญัง กัตวา, นิสสะยัง เทเถ เม ภัณฑะ

อะหัง ภัณฑะ, นิสสะยัง ยาจามิ

ทุดิยัมปิ อะหัง ภัณฑะ, นิสสะยัง ยาจามิ

ตะติยัมปิ อะหัง ภัณฑะ, นิสสะยัง ยาจามิ

อุปัชฌาโย เม ภัณฑะ โหหิ (ว่า ๓ หน)

พระอุปัชฌายะกล่าวว่า โอปายิกัง, ปะฏิรูปัง, ปาสาทิเกนะ
สัมปาเทหิ บทใดบทหนึ่งพึงรับว่า สาธุ ภัณฑะ ทุกบทไป แต่นั้นสามเณร
พึงกล่าวรับเป็นธุระให้ท่านว่าดังนี้

อัชชะตักเคทานิ เถโร, มัยหัง ภาวโร, อะหัมปิ เถรสสะ ภาวโร

(ว่า ๓ หน)

อุกาสะ วันทามิ ภัณฑะ, สัพพัง อะปะราธัง ชะมะเถ เม ภัณฑะ, มะยา
กะตัง ปุญญัง สามินา อนุโมทิตัพพัง, สามินา กะตัง ปุญญัง มัยหัง, ทาทัพ
พัง สาธุ สาธุ อนุโมทามิ ฯ

เสร็จแล้วกราบลง ๓ หน เป็นเสร็จพิธี

คำลาข้าวพระพุทธ

พุทธะเสสัง มังคะลัง ยาจามิ ฯ

คำถวายสังฆทาน (สามัญ)

อิมาหิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะ
ยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมาหิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิค
คัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ,

สุทินนัง วะตะ เม ทานัง วัตถุทานัง ปัจจะยะทานัง อาสะวัชชะยะวะหัง
นิพพานัง โหตุ ฯ

ที่ขีดเส้นใต้ สามารถเปลี่ยนให้เหมาะกับการถวายสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น
ถวายผ้าป่า ก็ใช้เป็น ปังกุญชะจีวะรานิ ถวายอาสนะกุฎีที่อยู่อาศัยก็ เสนาสะ
นานิ เป็นต้น

คำถวายสังฆทานอุทิศให้ผู้ล่วงลับ

อิมาหิ มะยัง ภันเต มะตะกะภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ
โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิมาหิ มะตะกะภัตตานิ
สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัญเจะ มาตาปีตุ อาทีนัญเจะ ญาตะ
กานัง กาละกะตานัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ,

สุทินนัง วะตะ เม ทานัง, วัตถุทานัง ปัจจะยะทานัง อาสะวัชชะยะวะ
หัง นิพพานัง โหตุ ฯ

รายนามเจ้าภาพสร้างหนังสือสวดมนต์ (แปล)

ชื่อ	จำนวนบาท
รวบรวมจากโยมที่มางานศพนายสุรพันธ์ คำ 8 มี.ค. 47	1,870
นายประดิษฐ์ กุลกิจกำจร (โอนเข้าธนาคารแล้ว)	1,000
รวบรวมจากโยมที่มางานศพนายสุรพันธ์ เข้า 7 มี.ค. 47	753
รวบรวมจากโยมวัดยางเอนในงานบวชพระ เข้า 8 มี.ค. 47	702
รวบรวมจากงานศพนายมนัส นาคทอง เข้า 9 มี.ค. 47	680
นางไมลา นาคทอง พร้อมลูก ๆ	500
นางสาวตติยา นิติวงศ์ (โอนเข้าธนาคารแล้ว)	380
นายสุวิทย์ ปัญจอนันท์ (โอนเข้าธนาคารแล้ว)	300
พระทรงพล ทีปธมโม	300
นายนิเวทย์ นางสำฤทธิ์ โสภณ	200
นางนวลศรี นิติวงศ์ (โอนเข้าธนาคารแล้ว)	200
นายกุน นางนุช แถวสามารถ และลูกหลาน	200
อาจารย์ประยูร คุณแป้ว แถวสามารถ	200
พ.อ.ราชิต อรุณรังษี	200
นางสายชล รอดเจริญ นางนิภา เลี่ยมสกุล	200
นางอัญชรา ถาวรกุล, อารีวัลย์ จันทรสิงห์	120
นางประคอง มั่นปาน พร้อมครอบครัว	120
นางคนารัก นิติวงศ์ (โอนเข้าธนาคารแล้ว)	100
นายตาบ นางประทุม น.ส.ธารทิพย์ แก้วดวงเล็ก	100
นายทองแดง อ้นคง คุณแม่พงษ์, อ.บังอร รตอ. ว่าน จสต.หญิงอำพรรณ ตัญ.วนาลี พัดบางซื่อ	100
นายปอนด์ นางสุศรีพ น้อยดวง	100
นายกิตติศักดิ์ พึ่งม่วง	100
คุณยุพิน อ้นประเสริฐ	100
แม่กิม แป้นนอ้ย	100
นายวิโรจน์ นางประมวล มีอุดร	100
แม่ทิง อินทอง พร้อมลูก ๆ	100
นส. ลอย มั่นปาน	100
อาจารย์สายหยุด กัญจ	100
แม่กลิ่น เกษร พร้อมลูก ๆ	100

นางฉลอม ขวัญผ่อง	100
นายจันทร์ นางน้อม อันประเสริฐ	100
นายเสน่ห์ เอี่ยมเย็น และครอบครัว	100
นายมนตรี ณ รังสี	100
นางนิตินัย นางขวัญใจ คงเปี่ยม บุตรธิดา	100
นางหล้า คงเปี่ยม พร้อมครอบครัว	100
นางสาวศราราศรี จันทพันธ์	100
นางวิวัฒน์ ทีฆะภรณ์	100
นายประคอง งามสิริศักดิ์ และครอบครัว	100
นางสุมาลี เนียมตุ้	100
นายสุพจน์ วัฒนไพโรสานท์	100
นางสาวรัตนา พรหมบุญ	100
ว่าที่ ร.ต. อนุพันธ์ ฉัตรศรีพงษ์	100
นางวิจิตรา นางฉลวย ชาญฤทธิเสม	100
นางอนุกุล อรรถาเวช	100
นางสาวล้นทม เหล่าจุมพล	100
นายทัศนัย มินทะปัติ	100
นางบุญเลิศ น.ส.ปทุมวดี อบเหลือง และคณะ	100
เด็กชายณัฐพงษ์ หนูบ้านยาง	70
นายเม้า นางวิเชียร ภู่งษ์	60
นางพิชณา จันทรโต	50
ครอบครัวนายสรวงศ์ กัญจู ท่าทอง	50
นายจรัส นางกรวย แสงทอง	50
นายกวี นางเดือนรุ่ง อุ่นใจดี	50
นางไสว กัญจู พร้อมครอบครัว	50
นางอัญชนา ภารังกุล	50
นางฉลอม แยมยีน	50
พ่อช้อย นส. กุหลาบ นางชลอม อ.ไกรศักดิ์ ภารังกุล	40
นายย่อน นางกันทิมา ทิพย์โอสถ	40
นางรัง แก้วดวงเล็ก	40
นางลำยองค์ สิงหสถิต	40
นางกัญญาภักดิ์ จันทรสุข	40
นายเกรียงศักดิ์ หางนาค	40

นายพี ทับหุ่น และลูก ๆ	20
พ.ท. อมร นางสำลี นาคบุรี	20
นางยนต์ นางดวงดาว พรหมชาติ	20
นายไผ่ นางเลียม กันจุก	20
นส.ภิรมย์ มั่นปาน	20
นางหวี แสนคำนาค	20
นายสว่าง นางจันทร์หอม แพงไทย	20
นายมะลิ กันจุก	20
นางรัตนา โอสาท	20
นางนิภาภรณ์ อยู่ทิม	20
นายวัชรพงษ์ คลังเพชร	20
นายประเวศ พลับนิล	20
นายภาณุพงษ์ หอมอบ	20
นายเมธา จิตวงศ์	20
นางสาวศิริรัตน์ มีอุตร	20
ว่าที่ ร.ต. สมมาตร โกศล	20
นายภราดร บัวชื่น	20
นายสุเทพ ช่วยอุระยับ	20
นางพิชิต น.ส.โชติโรส คณรักษา อุกฤษให้พ่อไมล์ แม่กล นุชโอภาส	10

นามผู้สร้างอุทิศ ข้าพเจ้า.....

ได้สร้างหนังสือสวดมนต์แปลเป็นจำนวน.....เล่ม

ขออุทิศให้.....

คำนำ

หนังสือสวดมนต์ทำวัตรเล่มนี้ ได้รับความสนับสนุนจากญาติโยม พุทธศาสนิกชน ร่วมใจกันบริจาคเงินคนละเล็กละน้อย สร้างขึ้นไว้จำนวน ๕๐๐ เล่ม เพื่อเป็นสมบัติของวัดศรีรัตนาราม (จุงนาง) ในงานบรรพชา สามเณรภาคฤดูร้อนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสที่ทรงครบรอบพระชนมายุ ๗๒ พรรษา ซึ่งงานบรรพชา สามเณรภาคฤดูร้อนปีนี้ เป็นปีแรกของวัดศรีรัตนาราม จึงเห็นสมควรจัด สร้างหนังสือสวดมนต์ (แปล) สำหรับให้สามเณรได้สวดมนต์กันในช่วง บรรพชา ๑๕ วัน

ขอขอบคุณโยมบุญสม ราชะพริ้ง, นายอนันต์ ชาวละออง, นางสาว บุญนาค นิเวทนา, นายประยูร แถวสามารถ, พระทรงพล ทีปชมโม และ คณะกรรมการทุกแผนกที่ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้านของการจัดงาน บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในครั้งนี้

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์แก่การสวดมนต์ให้ไว้ พระของสามเณร, ผู้เข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในวัดศรีรัตนาราม และเป็นประโยชน์แก่ผู้ใคร่ศึกษาโดยทั่วไป หากผิดพลาดประการใดในส่วน ของการพิมพ์ ข้าพเจ้าขออ้อมรับความผิดไว้แต่เพียงผู้เดียว

พระมหาสมเด็จ ฐานวุฑโฒ (พรมมา)
เลขานุการโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

สารบัญ

	หน้า
<u>นมัสการพระรัตนตรัย</u>	๑
<u>ทำวัตรเช้า</u>	๒
<u>ตั้งขณิกปัจจเวกขณะปาฐะ</u>	๗
<u>ปัตติทานคาถา</u>	๘
<u>ทำวัตรเย็น</u>	๑๐
<u>อดีตปัจจเวกขณะปาฐะ</u>	๑๔
<u>คาถาบูชาพระพุทธรูปสี่หิรัญ, กรวดน้ำอิมินา</u>	๑๖
<u>โอวาทปาฏิโมกข์, บทปลงสังขาร “มนุษย์เราเอ๋ย”</u>	๑๘
<u>คาถาไพธิบาท, คาถามงคลจักรวาฬ ๘ ทิศ,</u>	๑๙
<u>ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย, คุณบิดามารดา,</u>	๒๐
<u>คุณครูบาอาจารย์, นมัสการคุณพระพุทธรูป,</u>	๒๑
<u>พระธรรม, พระสงฆ์,</u>	๒๒
<u>อภินิหารปัจจเวกขณะ ๕, คำถวายอัฐภาพ,</u>	๒๓
<u>คำแผ่เมตตา,</u>	๒๔
<u>ถวายพรพระ</u>	๒๕
<u>พระคาถาชินบัญชร</u>	๒๗
<u>อนุโมทนาวิธี</u>	๒๘-๓๑
<u>วิธีบรรพชาแบบอุกาสะ</u>	๓๑-๓๓
<u>ศาสนพิธี</u>	๓๔-๓๕

หนังสือสวดมนต์ (แปล)

วัดศรีรัตนาราม (จันทนา)
ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

พระโสภณรัตนาภรณ์
เจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก
เจ้าอาวาสวัดศรีรัตนาราม (จุงนาง)
ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

หนังสือสวดมนต์แปลเล่มนี้ ได้รับความเมตตาจากพระเดชพระคุณ
พระโสภณรัตนาภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดพิษณุโลก เจ้าอาวาสวัดศรีรัตนาราม
(จุงนาง) ได้ให้คำแนะนำและอนุมัติจัดทำขึ้น เพื่อให้เป็นคู่มือในการทำวัตร
สวดมนต์สำหรับสามเณรและพุทธศาสนิกชนทั่วไป ประจำวัดศรีรัตนาราม
(จุงนาง)

คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณพระเดชพระคุณท่านเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ ที่นี้